

Til
Barne-og likestillingsdepartementet

Høringsinnspill fra Norsk Fosterhjemsforening
Forslag til ny lov om omsorgssentre for enslige mindreårige asylsøkere

Dato: 01.11.2016
v/generalsekretær Tove M S Wahlstrøm

Norsk Fosterhjemsforening takker for å få anledning til å være høringsinstans til forlag til ny lov om omsorgssentre for enslige mindreårige asylsøkere under 15 år. Barne-, ungdoms- og familieetaten (Bufetat) er i dag ansvarlig for omsorgssentre som er regulert i barnevernloven. Kravene til kvalitet, godkjenning, tilsyn og rettigheter for barn i barneverninstitusjoner gjelder i dag tilsvarende for omsorgssentrene.

Forslaget

I forslaget til ny lov vil tilbudet ikke lenger være en del av barnevernet, men tilbudet skal bygge på en barnefaglig og flyktningefaglig standard. Og det foreslås at krav til kvalitet skal være lovfestet.

Omsorgssentertilbudet skal kunne differensieres ut fra barnas alder og behov. Eksempelvis kan eldre barn bo i avdelinger med lavere bemanning enn yngre barn. Søskene skal i hovedregel bo på samme avdeling men skal vurderes etter barns beste og forsvarlighet.

Bufetat skal kunne tilby yngre barn å bo i en familie som et alternativ.

Departementet foreslår at fylkesmennene skal føre tilsyn med omsorgssentrene og familiebaserte botilbud. Alle omsorgssentre skal godkjennes. Adgang til bruk av tvang i omsorgssentre skal være mer begrenset enn i barneverninstitusjoner.

Departementet åpner for at barn som har fylt 15 år i omsorgssentre skal kunne flyttes til utlendingsmyndighetenes mottak for enslige mindreårige asylsøkere mellom 15 og 18 år. Ved å løsrive botilbudet til enslige mindreårige asylsøkere fra krav som stilles til ordinære barneverninstitusjoner, kan det utformes et nytt regelverk som i større grad er tilpasset barnas behov og varierende asylankomster. Departementet mener det er behov for et mer fleksibelt regelverk som gjør Bufetat bedre rustet til å håndtere perioder med stor asyltilstrømming. Omsorgssentrene har et annet formål enn ordinære barneverntiltak, og barn i en asylsøkerfase kan ha andre behov enn barn i barnevernet.

Enslige mindreårige asylsøkere som kommer til Norge har ulike bakgrunn hva gjelder motiver for reisen, alder, livserfaringer og opplevelser i opprinnelseslandet og under flukten. Nyere forskning viser at enslige mindreårige asylsøkere i gjennomsnitt har opplevd flere alvorlige

livshendelser som vold, krig eller seksuelle overgrep. Mange lider av post-traumatisk stress, angst og depresjon.

Kommentar

Barn som har flyktet alene er først og fremst barn. De skal ha samme rettigheter som andre barn i Norge, uansett hvor de kommer fra. Her må ikke FN's barnekonvensjon settes til side.

Ref en fostermors innspill til denne høringen som også kan stå for Norsk

Fosterhjemsforenings kommentarer til forslaget: *Forskjellsbehandling av grupper skal ikke være greit i Norge, det er på sin plass å minne om i disse tider hvor vi snakker mye om "våre norske verdier". Vi kan spørre oss når det ble akseptabelt å behandle barn fra andre land som en egen gruppe med begrensede rettigheter?*

Lovforslaget smaker av såkalt "innvandringspolitiske hensyn" og behovet for å sende signaler til utenverdenen om at det ikke skal være forbundet med fordeler å komme hit. Det er viktig å minne om at barn er uten skyld i den situasjonen de har kommet i, det er de voksne som har ansvaret. De skal derfor ikke "straffes" ved å behandles annerledes enn andre barn i Norge. For de barna som skal bli i Norge er det svært viktig at den første tiden er så god som mulig. Når de først må bo på institusjon er det av avgjørende betydning at den er så god som overhodet mulig, slik at de får en best mulig start på sin nye tilværelse og ikke påføres flere skader. Barna har allerede opplevd mye, de trenger god omsorg slik at deres videre utvikling ikke blir enda vanskeligere, med de konsekvenser det kan få både for dem personlig og for samfunnet på sikt.

Vi som er fosterforeldre kan oppleve følgene av at barn har bodd lenge på institusjon med en opplevelse av uavklart fremtid. Det går som regel greit all den stund de fleste omsorgssentrene i dag fungerer godt, men jeg ser altfor klart for meg hvordan det kunne ha vært dersom tilbudet hadde vært et annet.

Konklusjon

Rapporter og erfaringer har vist at endringene i Ot.prp.nr.28 (2007-2008) har vært positiv for barna (jfr Deloitte 2014, Berg og Tronstad 2015). I Ot.prp.nr 28 la departementet vekt på at det var viktig å sikre at enslige mindreårige asylsøkere får et likeverdig omsorgstilbud ved omsorgssenteret som det andre barn som ivaretas av barnevernet får etter dagens bestemmelser i barnevernloven.

Det er uforståelig at regjeringen nå vil gå tilbake på en ordning som har vist seg å fungere godt for barna.

Norsk Fosterhjemsforening mener at regjeringens lovforslag svikter barna som har flyktet alene til Norge, og ber derfor regjeringen forkaste forslaget til ny lov om omsorgssentre for enslige mindreårige asylsøkere. Barn i Norge må sikres en likeverdig omsorg.